

ενομάστηκαν λαζοί, από την προχριστιανική κιόλας εποχή. Τους αναφέρουν άλλοι οί ιστορικοί, ακόμη και της μεταχριστιανικής εποχής, όπως ο Προκόπιος και άλλοι. Τους διακρίνουν από τους Έλληνες του Πόντου, από τους ποντίους δηλαδή.

Οί λαζοί λοιπόν από την άρχική κοιτίδα τους τό λαζιστάν σιγά-σιγά κατέβηκαν προς περσικές τό Πόντου και άλλες χώρες.

Λαογραφική έκπομπή τής Πανελληνίου Ένώσεως Ποντιακῶν Σωματείων

Έκπομπή 138 (2-3-1977)

... Σ Η Μ Α ...

Άκούτε τήν λαογραφική έκπομπή τής Πανελληνίου Ένώσεως Ποντιακῶν Σωματείων - Ποντιακή Ήχώ - πού γράφει και έπιμελεΐται ο Στάθης Έυσταθιάδης.-

... τό σήμα σβήνει ...

Άγαπητοί άκροαταί,

Στήν άρχή τής σημερινής μας έκπομπής θά αναφερθοῦμε με λίγα λόγια στίς σχέσεις μεταξύ λαζῶν και ποντίων. Άνταποκρινόμαστε σέ σχετική παράκληση ατοῦ σεβαστοῦ άκροατῆ μας από τή Βέροια ιστορικοῦ και λαογράφου κ. Στάθη Άθανασιάδη, ο όποϊος έχει δικαιολογημένη άγανάκτηση πάνω στό θέμα αυτό. Με τόν ξεριζωμό τῶν Ποντίων από τίς εστίες τους οί λαζοί φυσικά παρέμειναν στήν περιοχή τῆς Τουρκίας.

Στό παρελθόν, πάνω στό θέμα " πόντιοι και λαζοί " έχουν γραφή αρκετά σέ περιοδικά και έφημερίδες. Έγιναν και σχετικές έκπομπές. Έν τούτοις, μιά διαφώτιση και πάλι τῶν άκροατῶν εΐναι χρήσιμη, γιατί από τήν πλευρά τής Τουρκίας ή παραποίηση τής ιστορικής αλήθειας εξακολουθεΐ και μάλιστα σέ διεθνῇ κλίμακα.

Οί τουρκοι στά πλαίσια τῶν λαϊκῶν μπαλέτων τους εμφανίζουν σέ διεθνῇ φεστιβάλ λαϊκῶν χορῶν μερικούς ποντιακούς χορούς και τήν ποντιακή λύρα, με έκτελεστές λαζούς. Καί παρουσιάζουν αὐτούς τούς χορούς σάν δικούς τους μαζί με τή λύρα.

Άλλά ἄς ακούσωμε πρῶτα ένα σκεπό, ὅπως τόν παίζουν σήμερα οί λαζοί στήν Τουρκία και στά διάφορα φεστιβάλ, πού αναφέραμε.

... Ἄ Υ Ρ Α ...

Οί λαζοί δέν εΐναι Έλληνες. Πρόκειται για έθνάριο, πού ή κοιτίδα τους βρίσκεται στό λαζιστάν. Εΐναι γνωστοί οί λαζιστανοί αὐτοί, πού ὕστερα

ωνομάστηκαν λαζοί, από την προχριστιανική κιόλας εποχή. Τους αναφέρουν όλοι οι ιστορικοί, ακόμη και της μεταχριστιανικής εποχής, όπως ο Προκόπιος και άλλοι. Τους διακρίνουν από τους Έλληνες του Πόντου, από τους ποντίους δηλαδή.

Οι λαζοί λοιπόν από την αρχική κοιτίδα τους τό Λαζιστάν σιγά-σιγά κατέβηκαν προς περιοχές του Πόντου και έφθασαν μέχρι τον Καλοπόταμο. Τό 522 μετά Χριστόν οι λαζοί βαπτίζονται όμαδικά μαζί μέ τό Βασιλιά τους Τοάθιο και γίνονται χριστιανοί. Τό γεγονός αυτό πανηγυρίστηκε από ελληνικής πλευράς. Ο Μητροπολίτης Τραπεζοῦντος έφερε από τότε τον τίτλο " Μητροπολίτης Τραπεζοῦντος και πάσης Λαζικής ".

Οι λαζοί μέ την συμβίωσή τους μέ τους Έλληνες του Πόντου πήραν πολλά από τά έθιμά τους, τά τραγούδια, τους χορούς και τή λύρα τους. Έμαθαν και την ποντιακή διάλεκτο, χωρίς βέβαια νά λησμονήσουν και την λαζική τους διάλεκτο, που δέν έχει καμιά σχέση μέ την ελληνική γλώσσα και είναι έντελως ξένη από αυτήν και στην όποια κυριόρχοῦν στοιχεῖα άραβικών γλωσσών.

Και οι διάφοροι άνθρωπολόγοι διακρίνουν την φυλή των Λαζών από τους έλληνοποντίους.

Μέ τον ξερριζωμό των Ποντίων από τίς εστίες τους οι Λαζοί φυσικά παρέμειναν στον Πόντο, γιατί άποτελοῦν τμήμα του τουρκικοῦ λαοῦ, γιατί όμαδικά και πάλι άλλαξαν την θρησκευτική τους πίστη, όπως θά δοῦμε.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ'

Οι Λαζοί λοιπόν, που όμαδικά έκχριστιανίστηκαν τό 522, όπως αναφέραμε στην αρχή, μέ τον έρχομό των Τούρκων και την άλωση της Τραπεζοῦντας, πάλι όμαδικά, γίνονται μουσουλμάνοι. Γίνονται τώρα φανατικοί έχθροί του ποντιακοῦ ελληνισμοῦ και στά τελευταῖα χρόνια πριν από τον ξερριζωμό του 1922 γίνονται οι δήμιοι των Ποντίων.

Τά πρωτοπαλλήκαρα του Τοπάλ' Όσμάν μέ τίς γνωστές θηριωδίες του σέ βάρος των Έλλήνων του Πόντου ήταν Λαζοί.

Δυστυχώς από μερικούς ήμιμαθεῖς δικούς μας οι Λαζοί ταυτίστηκαν μέ τους Ποντίους μέ τό φαιδρό έπινόημα ότι ή λέξη "Λαζοί" προέρχεται από τό "ή Έλλάς ζεῖς... λάς ζεῖ... Λαζοί".

Πρέπει νά σημειωθῇ ὅτι ὁ ποντιακὸς λαὸς ποτέ δέν ὠνόμασε τὸν ἑαυ-
τὸ του "Λαζούς". Ἦταν γνωστοί οἱ ὅροι "Ρωμαῖοι", ρωμαῖοι χριστιανοί ἢ
"Ἕλληνες, Τραντέλληνες, Τρισεῖλληνες κλπ." Ἀκόμη καὶ στὰ τραγούδια τοῦ ὁ
ποντιακὸς λαὸς αὐτοὺς τοὺς ὅρους χρησιμοποιεῖ, π.χ.

Ἦ κὼρ' μαεὺ' ἑλλενικά ρωμαίϊκα παλληκάρια - Νά σάν τῇ μάναν
πού γεννᾷ τὰ τράντα χρόνια μίαν κι' ἐφτάει υἷδν Τραντέλλεναν ρωμαίικον
παλληκάριν

Ἀκόμη καὶ αὐτοί οἱ Τοῦρκοι τοὺς μὲν Λαζούς τὸν ὠνόμαζν Λάζ', ἐνῶ
τοὺς "Ἕλληνας Ρούμ", Ρωμιούς δηλαδή.

Ἀπὸ τὰ λίγα στοιχεῖα, πού δώσαμε, βγαίνει καθαρά τὸ συμπέρασμα:
Καμμιά φυλετικὴ σχέση δέν ὑπάρχει ἀνάμεσα στοὺς Λαζούς καὶ στοὺς "Ἕλλη-
νες τοῦ Πόντου. Οἱ Λαζοί, ἀγνώμονες πρὸς τοὺς "Ἕλληνες, ὑπὸ τὴν εὐλογίαν
τοῦ κατακτητῆ ἔκαναν φοβερά τερατουργήματα σέ βάρος τοῦ ποντιακοῦ ἑλλη-
νισμοῦ. Οἱ Τοῦρκοι παρουσιάζοντας σήμερα μὲ τοὺς Λαζούς ποντιακοὺς χοροὺς
καὶ τὴν ποντιακὴ λύρα σάν δικὰ τους παραποιοῦν μὲ τρόπο προκλητικὸ τὴν
ἱστορία καὶ ὑποτιμοῦν τὴν νοημοσύνη τῶν μελετητῶν της.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Κλείνομε τὸ πρόγραμμά μὲ διάφορους σκοποὺς καὶ τραγούδια (2 σκοποὶ)

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ἐδῶ ~~τὰ~~ ἐκκινῶναι ἡ ἐκπομπή μας.

. Σ Η Μ Α

Ἀκούσατε τὴν λαογραφικὴ ἐκπομπή τῆς "ανελληνίου Ἑνώσεως Ποντιακῶν
Σωματείων - Ποντιακὴ Ἠχώ - πού γράφει καὶ ἐπιμελεῖται ὁ Στάθης Εὐστα-
θιάδης.-

. τὸ σῆμα σβῆνει

Εὐσταθιάδης